

27. Piknik Naukowy Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik

O programie

Spis treści	
Czym jest Piknik Naukowy?	4
„Nie do wiary” – temat 27. Pikniku Naukowego	5
List przewodni.....	5
„Nie do wiary!”, czyli o zaufaniu w nauce	6
Jak prezentować naukę na Pikniku Naukowym?	7
Strefa Przyszłość.....	8
Strefa Zdrowia.....	8
Strefa Kultowych Eksperymentów	9
Strefa Rodzinna	9
Strefa „Zrób to sam”	10
Strefa Cywilizacji	10
Zgłoszenie programu – w praktyce	11
Warunki i charakter Pikniku	12
Typy aktywności.....	12
Opiniowanie programu	14
Opiniowanie – szczegóły techniczne.....	16
Warunki formalne	16
Formularz zgłoszeniowy	17
Deklaracja uczestnictwa dla Instytucji	17
Ubezpieczenie OC	18
Dzień Pikniku – wskazówki	19

Szanowni Państwo,

Kontynuując dobre praktyki z poprzedniej edycji Pikniku Naukowego, ponownie chcemy Wam zaoferować temat otwarty i pozostawiający szerokie pole do interpretacji. „Nie do wiary!” – taka jest bowiem myśl przewodnia 27. edycji, jest pojemna, inkluzywna i dająca przestrzeń do pokazania tego, co u Was najciekawsze i najbardziej angażujące.

Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że taki temat to też wyzwanie. Zapewne zadajcie sobie te i podobne pytania:

- Jak go ująć, by program był spójny?
- Czy w naszej działalności mamy wystarczająco spektakularne aktywności?
- Jak połączyć zaskoczenie ze specyfiką danej instytucji?

Z naszej strony nie mamy prostych odpowiedzi na te pytania. Niemniej chcemy nieco Państwa wesprzeć w tych rozważaniach i przygotowaliśmy dla Was krótki przewodnik po tym, jak my widzimy temat „Nie do wiary!” w warunkach Pikniku Naukowego. Potraktujcie go proszę jak inspirację, ale niekoniecznie jako klucz odpowiedzi. To jest Wasze 5 minut (no może 9 godzin 😊) – my Wam dajemy przestrzeń byście mogli je wykorzystać.

Zespół Organizacyjny 27. Pikniku Naukowego

Czym jest Piknik Naukowy?

Wyobraź sobie ciepły, słoneczny dzień. Czas płynie leniwie, a Ty się nigdzie nie spieszysz. Masz czas, by usiąść na trawie i zjeść coś smacznego oraz pograć w gry planszowe z rodziną i/ lub znajomymi. Jest to ten moment w tygodniu, kiedy masz przestrzeń na to, by w spokoju porozmawiać z dziećmi, побыć z bliskimi i tak po prostu się zrelaksować. To jest właśnie czas na Piknik!

Teraz zmień optykę: wyobraź sobie laboratorium menzurki, biały fartuch. Poszukujesz odpowiedzi na nurtujące Cię zagadnienia dotyczące zdrowia, technologii, przyszłości, społeczeństwa. Zadajesz pytania, sprawdzasz hipotezy, liczysz, a swoje wnioski opierasz na faktach, a nie przekonaniach. Tak też widzisz dyskusję z nieprzekonanymi: pokazujesz statystyki, cytujesz wyniki badań oraz potrafisz wskazać kolejne niewiadome, z którymi trzeba się zmierzyć, by zrozumieć, jak działa świat.

Nasz wspólny Piknik Naukowy to miejsce, gdzie te dwa światy mogą się spotkać i sprawić, że nauka będzie przyjemna, a piknik bardzo produktywny. To miejsce, gdzie razem z odwiedzającymi, którzy przyszli miło spędzić czas, będziecie prowadzić eksperymenty, odkrywać nieznaną oblicza nauki i sprawiać, że kolejne pokolenia będą rosnać w poczuciu, że nauka jest nie tylko ważna, ale i bardzo ciekawa.

Można powiedzieć „Nie do wiary!” – zgodnie z tegoroczną myślą przewodnią. A jednak: dobra komunikacja, fascynujące doświadczenia i duże zaangażowanie ekspertów i ekspertek oraz osób odwiedzających już od 26 lat pokazują, że to możliwe. Dzieje się tak, ponieważ razem z Wami – Wystawcami widzimy potrzebę, ale i chęć – wchodzenia instytucji naukowych w dialog ze społeczeństwem. Jednocześnie działaniami w trakcie kolejnych pikników razem pracujemy nad kształtowaniem postaw, wartości i umiejętności, które pozwalają naszym gościom samodzielnie poszukiwać wiedzy i uczyć się. Natomiast lżejsza forma – nie typowo laboratoryjna i zrozumiała nie tylko dla osoby eksperckiej – pomaga dotrzeć z nauką do osób, które w innych niż piknikowe warunki, do tej nauki dostępu by nie miały w ogóle, bądź były on utrudniony.

Tym jest Piknik Naukowy: Waszą wiedzą i zaangażowaniem oraz naszym wsparciem, które oferujemy Wam w tym procesie.

Po co nam Piknik?

- Żeby ROZMAWIAĆ o nauce
- Żeby w naukę ANGAŻOWAĆ
- Żeby pokazywać, że nauka jest CIEKAWA
- Żeby DOTRZEĆ DO NIE-NAUKOWCÓW

„Nie do wiary” – temat 27. Pikniku Naukowego

List przewodni

Nie do wiary!

Jak głosi trzecie prawo Arthura C. Clarke’a – każda dostatecznie zaawansowana technologia jest nie do odróżnienia od magii. Współczesne odkrycia naukowe są często tak niesamowite, że aż trudno w nie uwierzyć, a najbardziej zdumiewa i jednocześnie zachwyca nas w nich to, co zdaje się przeczyć zdrowemu rozsądkowi.

Przykładem są paradoksy związane z teorią względności czy mechaniką kwantową, które dowodzą, że świat jest znacznie bardziej skomplikowany i nieoczywisty, niż mogłoby się wydawać na pierwszy rzut oka. Lity i solidny kamień tak naprawdę jest pusty. Tworzą go punktowe cząstki elementarne, a twardość i nieprzenikliwość to wynik sił jądrowych i chemicznych. W bajecznie kolorowym ogniu pawia nie ma barwników, widzimy tylko grę światła na powierzchni burych piór.

Temat 27. Pikniku Naukowego Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik – „Nie do wiary” pozwoli wszystkim pasjonatom nauki pokazać swoje najbardziej spektakularne osiągnięcia i najmocniej poruszające wyobraźnię zjawiska.

Naukę od zdrowego rozsądku dzieli świadomość, że nasze zmysły są zawodne, a więc trzeba się wznosić ponad ograniczenia poznania zmysłowego. Zmysły mylnie nam podpowiadają, że Ziemia jest płaska i tkwi w środku Wszechświata. Decydującym kryterium w nauce jest rozumowanie. Dlatego historia jest pełna momentów, w których nowe odkrycia wydawały się nie do wiary. Teoria heliocentryczna Kopernika czy teoria ewolucji Darwina w swoim czasie przeczyły powszechnym przekonaniom. Współczesne osiągnięcia naukowe często stają się także źródłem inspiracji dla artystów, którzy dzisiaj tworzą dzieła niewyobrażalne w minionych epokach.

Hasło „Nie do wiary!” niesie ze sobą jeszcze jedno, przewrotne znaczenie. Nauka nigdy nie każe w nic wierzyć – każda hipoteza wymaga eksperymentalnego potwierdzenia. Naukowcy zachęcają do tego, by wątpić i kwestionować dotychczasowe przekonania, bo tylko w ten sposób dokonuje się postęp. To, co kiedyś wydawało się niemożliwe, dziś staje się rzeczywistością, a to, co teraz wydaje się nierealne, może w przyszłości stać się prawdą. Nauka nieustannie prowadzi nas ku nowym odkryciom, które mogą odmienić nasze postrzeganie świata i nas samych.

Irena Cieślińska, Dyrektorka Programowa Centrum Nauki Kopernik

„Nie do wiary!”, ponieważ nauka:

- zajmuje się dobrostanem człowieka,
- daje recepty na życie, z których nie zawsze chcemy korzystać,
- miewa wątpliwości,
- uczy się,
- ma odwagę zadawać pytania i poszukiwać na nie odpowiedzi,
- polega na dociekaniu, poszukiwaniu i eksperymentowaniu,
- stara się wyjaśnić to, co jest niezrozumiałe,
- daje nadzieję,
- dotyczy życia codziennego,
- wymaga zaufania autorytetom (ale vide wyżej: miewa wątpliwości i może się mylić),
- bywa niezrozumiała przy pierwszym kontakcie,
- wywołuje emocje,
- bywa, że ludzie się z nią nie zgadzają,
- jest interdyscyplinarna.

Jak prezentować naukę na Pikniku Naukowym?

Naukę na Pikniku warto prezentować w sposób prosty, ale nie spłycający tematu. Nie mamy wątpliwości, że są tematy prostsze do przedstawienia ich w wersji piknikowej oraz znacznie trudniejsze – tam, gdzie i próg wejścia jest wysoki. Niemniej to jest czas i miejsce, by jak najwięcej osób zapoznało się z samym zagadnieniem i by miało chęć dalej poszukiwać informacji na dany temat. Zgodnie z głównym założeniem, że pokazujemy naszym gościom jak pogłębiać wiedzę i samodzielnie się uczyć.

Jak prezentować naukę?

- Poprzez DOŚWIADCZANIE nauki
- Poprzez ANGAŻOWANIE odbiorców w naukę
- Poprzez WŁĄCZANIE w działanie
- Poprzez ADEKWATNIE DOBRANY język

Mając na uwadze różnorodność Państwa działalności ponownie chcemy zaproponować podział na siedem tematycznych stref, które pomogą odwiedzającym odnaleźć się na pikniku i mieć możliwość, by z różnych perspektyw pogłębiać wiedzę o elementach, które ich zainteresują.

Strefa Przyszłość

Misja: Pokażcie wynalazki, technologie i badania, które zmieniają nasze codzienne życie.

To strefa, w której w pierwszej kolejności chcielibyśmy zobaczyć instytucje reprezentujące uczelnie, instytuty badawcze i firmy technologiczne. Liczymy na pokazy, które skupią się wokół technologii oraz badań naukowych. Osoby zwiedzające powinny zobaczyć, co nas czeka w przyszłości oraz lepiej zrozumieć działanie wynalazków powszechnych już dzisiaj. Strefę ma wyróżniać duża liczba obiektów do oglądania (prototypy, modele, przedmioty i produkty) oraz prezentacje, którym będą towarzyszyły pogłębione wyjaśnienia, odwołujące się do badań naukowych.

„Nie do wiary” w Przyszłości:

- zaskakujące rozwiązania technologiczne, np. lewitujące domy,
- środowisko – wyzwania wobec zmian klimatycznych,
- obserwacja kosmosu – jak może nas wesprzeć w rozwiązaniu wyzwań cywilizacyjnych,
- nowe, szokujące odkrycia,
- czego nie wiedzieliśmy jeszcze rok temu,
- eksploracja niedostępnych środowisk – kosmos, oceany, wysokie góry, lasy tropikalne,
- przyszłość – futurystyczne wizje przyszłości,
- czego dziś nie wiemy,
- Superorganizm (poszukaj inspiracji na Festiwalu Przemiany),
- AI,
- poszukaj inspiracji, np. tutaj: <https://www.iflscience.com/>.

Strefa Zdrowia

Misja: Pokażcie, jak działa współczesna medycyna i jak nauka pomaga nam dbać o zdrowie.

Do tej strefy chcielibyśmy zaprosić zarówno nauki medyczne, jak i inne instytucje zajmujące się zdrowiem i zdrowym stylem życia. Temat zdrowia jest niezwykle interesujący dla publiczności Pikniku. Chcielibyśmy, by mogła zobaczyć zdobycze nowych technologii w medycynie oraz dowiedzieć się więcej o swoim ciele i umyśle. Strefa zostanie umieszczona w galerii PGE Narodowego (pod dachem), co da możliwość prezentacji symulatorów medycznych i innego tego typu wyposażenia.

„Nie do wiary!” w Zdrowiu:

- zdrowe technologie, budownictwo, materiały,
- poznawanie swojego ciała i umysłu,
- przekraczanie granic – człowiek przyszłości/ bionika,
- medyczne technologiczne nowinki,

- metody diagnostyczne od podszewki,
- nowe metody leczenia,
- historia medycyny – od nieuleczalnego do oczywistych rozwiązań dzisiaj,
- gadżety i aplikacje medyczne,
- człowiek w pomiarach,
- przełomowe odkrycia medyczne (np. narkoza),
- miejsce naturalnych metod leczenia w nauce,
- niespodziewane ciekawostki o ludzkim ciele,
- zdrowe nawyki, wyjaśnione i udowodnione.

Strefa Kultowych Eksperymentów

Misja: Podzielcie się swoimi naukowymi pasjami, korzystając z najlepszych demonstracji popularnonaukowych. Niech eksperymenty na długo zapadną w pamięć osób odwiedzającym.

To strefa, w której odnajdą się zarówno instytuty naukowe, uczelnie, jak i koła naukowe czy szkoły. Chcielibyśmy, by wypełniały ją pokazy, które publiczność Pikniku kocha – nawet jeśli wielokrotnie widziała je na tego typu imprezach. Liczymy na efektowne demonstracje z różnych dziedzin nauki, które sprawdzają się w piknikowych warunkach, prowadzone przez sprawnych i zaangażowanych demonstratorów.

„Nie do wiary” Kultowe Eksperymenty:

- coś, czego się nie spodziewamy,
- „nielogiczne” eksperymenty,
- spektakularne eksperymenty,
- iluzje.

Strefa Rodzinna

Misja: Sprawcie, by najmłodszy goście Pikniku bawili się doświadczając radości płynącej z poznawania świata.

To strefa, którą oferujemy instytucjom specjalizującym się w działaniach dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Nie znaczy to, że nie oczekujemy aktywności dla różnorodnej grupy odbiorców w innych strefach. Tutaj jednak proponujemy szczególne skupienie się na działaniach i zabawach pobudzających ciekawość poznawczą, w które mogą angażować się całe rodziny. By to ułatwić, w tej strefie umożliwimy organizowanie aktywności również poza namiotami, w zadrzewionej części PGE Narodowego.

„Nie do wiary” Rodzina:

- stwórz swoje zoo – prace plastyczne, przestrzenne z różnych materiałów,
- naukowa kuchnia rodzinna,
- przestrzeń dla dzieci - przestrzeń dla rodziców,
- zabawy na powietrzu,

- gry detektywistyczne, terenowe,
- opowieść naukowa z zagadką i tajemnicą,
- ciekawostki z efektem wow,
- potwierdzanie-negowanie – tego nie mówią ci rodzice,
- gry zręcznościowe z wytłumaczeniem, jak to działa,
- eksperymenty na własnym ciele,
- warsztaty rodzinne, wianki, dzbanki i inne cuda.

Strefa „Zrób to sam”

Misja: Zaangażujcie zwiedzających Piknik w samodzielne tworzenie i konstruowanie.

To strefa dla instytucji, które chcą wciągnąć osoby zwiedzające we wspólne majsterkowanie, tworzenie i konstruowanie. Liczymy na propozycje warsztatów – zarówno inżynierskich, jak i artystycznych. Niech osoby zwiedzające mają okazję zrobienia czegoś samodzielnie - przeprowadzania testów czy twórczego wyrażenia siebie – i zabrania rezultatu do domu.

„Nie do wiary” Zrób to sam:

- proces twórczy/ dzieło moich rąk,
- wyzwania konstrukcje,
- nieintuicyjne konstrukcje,
- wspólne budowanie czegoś – statek kosmiczny, maszyna Goldberga.

Strefa Cywilizacji

Misja: Pokażcie, jak nauka pozwala nam zrozumieć relacje społeczne i rozwój naszej cywilizacji.

Strefa szczególnie interesująca dla instytucji działających w szeroko pojętym obszarze humanistyki i nauk społecznych. Liczymy na prezentacje związane z humanistycznym, w tym historycznym i społecznym, kontekstem nauki i technologii. Powinna być to strefa bogata w rozmowy i działania sprzyjające refleksji. Nie wykluczamy jednocześnie interaktywnych pokazów, doświadczeń i prezentacji kolekcji muzealnych.

„Nie do wiary” w Cywilizacji:

- „dziwne” zwyczaje z przeszłości cywilizacji,
- historie nieoczywistych odkryć (np. penicylina),
- ciekawostki, zaskakujące fakty z dziedziny nauki (np. historia miar),
- historyczne odkrycia, np. Ameryka,
- podjęcie tematów kluczowych, jak globalne ocieplenie, GMO,
- szukanie odpowiedzi na pytanie, dlaczego nie wierzymy naukowcom i naukowczyniom,
- podróże przynoszące przełomy – pozytywne i negatywne,
- quiz „czy wiecie kto i kiedy”,

- powrót do przyszłości,
- skąd się wzięło – nauka w języku i kulturze, np. podział kąta 360 stopni,
- nieoczywiste początki podstaw nauki,
- szkodliwość pseudonauki,
- prezentacja badań naukowych, które potoczyły się w innym kierunku niż założony.

Czego unikać budując program?

- Podawczych form prezentacji nauki, np. postery, ekrany.
- Hermetycznego języka.
- Nadmiernej ilości treści.
- Ulotek.
- Długich prezentacji.
- Prezentacji multimedialnych.
- Kulinariów bez atestu.

Zgłoszenie programu – w praktyce

Podczas zgłaszania programu zadamy Państwu wiele pytań. Jest to podyktowane organizacją Pikniku Naukowego w trybie imprezy masowej, co nakłada na nas obowiązek zgłaszania szczegółowego programu wydarzenia. Dokładny opis, jak należy wypełnić formularz zgłoszeniowy, znajduje się w poradniku „Jak się zgłosić”, który dostępny jest na stronie www.pikniknaukowy.pl w zakładce DLA WYSTAWCÓW.

O czym pamiętać budując program?

- O temacie przewodnim Pikniku („Nie do wiary!”).
- O strefie, w której się prezentujemy.
- Ograniczonej przestrzeni i dużej liczbie osób odwiedzających na stanowisku.
- O ograniczonej liczbie pokazów i ich cyklicznym powtarzaniu w ciągu dnia.

W tym miejscu chcemy wyjaśnić Państwu cel kilku bardzo dla nas istotnych pytań, które pojawiają się w formularzu:

- 1) Czy na stanowisku będą prezentowane badania naukowe?

Pytanie ma na celu sprawdzenie naszych założeń programowych. Chcemy, by 60% instytucji zakwalifikowanych do udziału w Pikniku demonstrowało swoją działalność badawczą.

Jeśli planują Państwo chociaż jeden pokaz dotyczący Państwa badań – zaznaczcie TAK. To pytanie nie ma wpływu na umieszczenie Państwa w strefie.

2) Którą strefę Państwo wybieracie?

To kluczowe pytanie – wybór strefy oznacza podpisanie się pod jej misją i zbudowanie takiego programu, który będzie unikalny dla każdej ze stref. W toku dalszej pracy nad programem możemy zaproponować Państwu zmianę strefy.

3) Jaka jest myśl przewodnia Państwa programu?

Prosimy o krótki opis, podsumowujący całość Państwa pomysłu na program, odnoszący się do misji strefy. Jest to pole obowiązkowe – wypełnienie go znacznie ułatwi nam komunikowanie Państwa programu w mediach i w informacjach dla osób uczestniczących w Pikniku.

W kolejnym kroku opisują Państwo swoje pomysły na pokazy, inspirowane tematem przewodnim Pikniku.

4) Krótki opis Państwa programu

Tutaj chcielibyśmy Państwa poprosić o przygotowanie opisu programu nie dłuższego niż 500 znaków ze spacjami, który będziemy mogli zredagować pod kątem językowym i umieścić na stronie internetowej 27.PN.

Przy planowaniu programu prosimy zastanowić się, jakie aktywności najlepiej sprawdzą się w warunkach piknikowych. Oto nasze wskazówki.

Warunki i charakter Pikniku

Niezmiennie liczymy na kreatywne i atrakcyjne pomysły na realizację tematyki Pikniku. Tegoroczne hasło wiąże się z zaskoczeniem i niesamowitością nauki. Zastanówcie się Państwo, jak możecie nawiązać treścią i formami prezentacji do tematu przewodniego.

Typy aktywności

Rekomendowane – osoby odwiedzające to lubią

- Doświadczenia przeprowadzane przez osoby zwiedzające.

Bardzo atrakcyjne i pożądane przez publiczność Pikniku. Zaplanujcie stanowisko tak, by zapewnić komfort zarówno osobom uczestniczącym, jak i prowadzącym. Zapewnijcie dostateczną ilość materiałów, dobrze rozplanujcie przestrzennie układ stołów i krzeseł.

- Warsztaty, czyli aktywności kilkunastominutowe lub dłuższe.

Jakkolwiek jest to forma atrakcyjna, a w strefie „Zrób to sam” podstawowa, weźcie pod uwagę, że czas konieczny do interakcji jest dość długi, co generuje kolejki. Ponadto, ze względu na niską przepustowość, niewiele osób będzie mogło skorzystać z tej propozycji. Zaplanujcie warsztaty tak, aby ich przebieg i rezultaty pracy osób uczestniczących był atrakcyjny także dla osób obserwujących. Jeśli zdecydujecie się Państwo na warsztaty, rozważcie dodatkowe – krótsze – aktywności dla tych osób, które nie wezmą udziału w warsztatach.

Do przemyślenia – wymaga uważności

- Pogadanka, prezentacja.

Jeżeli zdecydujecie się Państwo na tę formę, starajcie się angażować publiczność, prowadźcie rozmowę, nie monolog, zachęcajcie do zadawania pytań. Jeśli macie Państwo możliwość, pokażcie drobne doświadczenie, przynieście ciekawe narzędzie pracy lub artefakt z nią związany. Niech prezentacja będzie tak atrakcyjna, jak tylko to możliwe.

Odradzane – to się nie sprawdzi

- Plakat.

Nie róbcie Państwo sesji plakatowych, takich jak na konferencjach naukowych. Jeżeli używacie plakatu, niech będzie na nim jak najmniej tekstu, a jak najwięcej grafiki. Ustawcie plakat przy wejściu do namiotu tak, aby był widoczny dla osób przechodzących obok Państwa stanowiska. To element samoobsługowy, ilustracja lub „zapowiedź” tego, co dzieje się w środku. Plakat powinien być uzupełnieniem pokazów.

- Prezentacja multimedialna.

Zdecydowanie odradzamy ten typ aktywności. W jasnym namiocie obraz z rzutnika jest prawie niewidoczny, a dźwięk towarzyszący prezentacji prawie niesłyszalny w warunkach Pikniku (nagłaśnianie pokazów w namiocie jest niezgodne z regulaminem). Organizatorzy nie zapewnią również żadnego sprzętu elektronicznego ani ekranów.

- „Wziątki”.

Sprawdźcie, czy istnieje możliwość, żeby osoby odwiedzające Państwa namiot mogły zabrać do domu rezultat swojej pracy czy wyniki eksperymentów przeprowadzonych przy

stanowisku. To nie musi być kosztowny gadżet, nawet wydruk z samodzielnie wykonanego pomiaru będzie miłą pamiątką i jednocześnie pozwoli lepiej zapamiętać wizytę na Państwa stanowisku. Pamiętajcie jednak, że realizacja tej idei może być dużym wyzwaniem – na Piknik przychodzą tysiące osób, jeżeli chcecie coś rozdawać, przygotujcie się na odpowiednią liczbę „wziątek” (ok. 2-3 tysiące).

- Dodatkowe materiały drukowane.

Jeżeli zdecydujecie się Państwo na dodatkowe materiały drukowane, np. w postaci instrukcji, jak zrobić doświadczenie lub uproszczone warsztaty w warunkach domowych, weźcie pod uwagę liczbę zwiedzających i zapotrzebowanie na materiały. Alternatywą dla papieru mogą być *QR kody* na plakacie w Państwa stanowisku.

Opiniowanie programu

Państwa zgłoszenie, zawierające opisy pokazów, opiniowane jest przez zespół organizujący Piknik Naukowy. Podczas ewaluacji merytorycznej każde zgłoszenie czyta co najmniej dwoje współpracujących ze sobą specjalistek i specjalistów. Zapoznają się oni ze wszystkimi zgłoszeniami z danej strefy. Opiniują je, korzystając z uniwersalnych, opisowych kryteriów. Prosimy pamiętać, że pokazy muszą nawiązywać do tematu tegorocznej edycji Pikniku.

1) Dopasowanie do charakteru wybranej strefy

Oceniamy, na ile zaproponowany przez Państwa program spełnia misję danej strefy. Niedopasowanie do misji nie musi oznaczać odrzucenia programu – ale możemy zdecydować o zmianie Państwa strefy i lokalizacji.

2) Wpływ na różnorodność w strefie

Porównujemy Państwa zgłoszenie z innymi w danej strefie, dbając o różnorodność i niepowtarzalność wszystkich w niej aktywności. Mile widziane są więc oryginalne pomysły i unikatowe pokazy.

3) Jakość doświadczenia zwiedzającego

Oceniamy, wczuwając się w rolę osób uczestniczących w Pikniku, na ile wizyta na Państwa stanowisku będzie stanowić wartościowe przeżycie. Liczymy na dużo pokazów interaktywnych, propozycje ciekawych sposobów ujęcia tematu i angażujących aktywności. Chcemy, by osoby uczestniczące wracały myślami do miło spędzonych chwil w Państwa stanowisku.

Po pierwszym etapie opiniowania otrzymacie Państwo od nas informację zwrotną zawartą w formularzu zgłoszeniowym. Będą mieli Państwo ok. dwóch tygodni na wprowadzenie zmian do programu. Mogą one dotyczyć zarówno samej zawartości merytorycznej, ale również formy proponowanych aktywności. Dlatego przygotowując program prosimy byćcie wzięli pod uwagę, jakie działania rekomendujemy, co odradzamy oraz jaki jest tegoroczny temat.

Nowością w tym roku jest ewaluacja BHP prowadzona przez naszego specjalistę/ specjalistkę ds. BHP prowadzona już po zaakceptowaniu programu Stanowiska. Osoba ta będzie weryfikować bezpieczeństwo pokazów, ich zabezpieczenie, zaproponowane środki ostrożności. Może zarekomendować zmianę zarówno pokazu, jak i podjętych środków tak, by osoby odwiedzające w pełni bezpiecznie mogli korzystać z pokazów.

Ostateczna kwalifikacja do imprezy oraz przydział do strefy zostaną Państwu przekazane na około 3-4 miesiące przed wydarzeniem. Będziemy też z częścią z Państwa kontaktować się osobiście. Zapraszamy do rozmów i twórczej współpracy na każdym etapie przygotowania programu Pikniku!

Z zespołem organizującym PN odpowiedzialnymi za współtworzenie z Państwem programu spotkacie się również na Pikniku! W każdej strefie obecna będzie osoba, która wybrała Państwa zgłoszenie i sugerowała poprawki. Liczymy na możliwość rozmowy w trakcie Pikniku, wymianę uwag o programie i dzielenie się doświadczeniem.

Szczegółowy harmonogram:

29.11.2023 – zakończenie przyjmowania zgłoszeń do 27.PN

30.11-17.12 – ewaluacja zgłoszeń

18.12 – informacja zwrotna dla Wystawców

19.12.2023-07.01.2024 – czas na poprawienie zgłoszeń

8-14.01- weryfikacja poprawek po stronie organizatora

15.01 – finalna informacja o przyjęciu/ odrzuceniu zgłoszenia

15-31.01 – ewaluacja BHP

21.01 – deklaracje instytucji (papierowe/ elektroniczne)

07.02 – czas na poprawki BHP

1-28.02 – nabór wniosków na dofinansowanie

8.03 – informacja o dofinansowaniu

15.03 – możliwość bezpłatnej rezygnacji

15.04 – konieczność dostarczenia informacji o ubezpieczeniu OC

15-22.05 – Spotkanie organizacyjne dla Wystawców

15.06.2024 – 27. Piknik Naukowy

Opiniowanie – szczegóły techniczne

Proces opiniowania składa się z następujących etapów:

I etap (30.11-14.01.2024r.) – ewaluacja merytoryczna

Na tym etapie zgłoszenie może być:

1. Zaakceptowane.
2. Rekomendowane do poprawy - korekta.

Ww. informacja zostanie udostępniona w dniu 18.12.2023r. Jeżeli zespół organizujący PN zalecił poprawki, na ich wprowadzenie Koordynator/-ka ma czas do **07.01.2024r.** W tym czasie zgłoszenie ma status „Do poprawy” – do momentu zamknięcia poprawek, sprawdzenia go przez nasz zespół merytoryczny i oznaczenia, jako poprawiony i finalnie „Zaakceptowany” lub „Odrzucony”.

3. Odrzucone.

To oznacza, że zgłoszenie całkowicie nie spełnia założeń merytorycznych Pikniku Naukowego i zostaje odrzucone w tym etapie ewaluacji.

II etap (15.01-31.01.2024r.) – ewaluacja BHP

Na tym etapie ewaluacją zgłoszeń zajmuje się już inspektor BHP, który albo:

- Akceptuje zgłoszenie i ocenia je pozytywnie.
- Bądź rekomenduje poprawki związane z bezpieczeństwem pokazów. W tym wypadku konieczne będzie naniesienie poprawek wymaganych przez inspektora BHP do dnia 07.02.2024r. Do czasu naniesienia poprawek ocena BHP pozostaje negatywna.

III etap (24.01-31.01.2024r.) – redakcja tekstów

To jest ostatni etap dla Wystawców, których zgłoszenia zostaną przyjęte. W tym etapie przyjmujemy od Was ostatnie uwagi dotyczące Waszych zgłoszeń – możecie nadać nowe tytuły (bardziej chwytliwe) dla Waszych pokazów, dokonać drobnych korekt w krótkim opisie pokazów. Wszelkie prośby z tym związane należy kierować na piknik@kopernik.org.pl. Jednocześnie **NIE JEST** to etap zmian w merytorycznej części pokazów – to już zostało zaakceptowane. Po tym etapie wszystkie opisy są wysyłane do redakcji, gdzie zostaną przygotowane skrócone opisy na stronę WWW Pikniku.

Warunki formalne

Informacje ogólne

- Udział w Pikniku Naukowym jest bezpłatny.
- Piknik trwa od godziny 11:00 do 20:00
- Organizator zapewnia na Stanowisku:

- Namiot; wymiar 1 namiotu: 5*5m (lub w wyjątkowych sytuacjach wielokrotność tej przestrzeni)
- Stoły, krzesła i obrusy - kompromis pomiędzy zapotrzebowaniem Wystawcy a możliwościami Organizatora
- Prąd – zgodnie z zapotrzebowaniem
- Internet – Wifi
- Organizator może poprosić o zmniejszenie liczby pokazów, zwiększenie obsady osobowej, dopracowanie kwestii merytorycznych i poprawienia kwestii bezpieczeństwa

Formularz zgłoszeniowy

Każde zgłoszenie na Piknik Naukowy jest rozpatrywane na podstawie danych wprowadzonych do formularza zgłoszeniowego dostępnego tutaj: <https://piknikrejestracja.kopernik.org.pl/formularz/>.

Konieczne jest podanie danych instytucji, pomysłu na program Stanowiska oraz dodanie Pokazów (każda aktywność to oddzielny pokaz). Na tej podstawie dokonywana jest ocena merytoryczna zgłoszenia oraz kwestie bezpieczeństwa proponowanych działań.

Deklaracja uczestnictwa dla Instytucji

W celu zgłoszenia uczestnictwa w 27. Pikniku Naukowym oraz w celu zaprezentowania Pokazów, jako Wystawca, należy wypełnić w sposób czytelny i wyczerpujący „Deklarację uczestnictwa w charakterze Wystawcy”, dostępną na stronie internetowej www.pikniknaukowy.pl i dostarczyć do dnia 7 stycznia 2024r. (w przypadku formy papierowej decyduje data stempla pocztowego), do siedziby CNK z podpisem kierownika instytucji albo innej osoby umocowanej do reprezentowania instytucji wraz z dokumentem, z którego to wynika, na adres:

forma papierowa:

PIKNIK NAUKOWY
Centrum Nauki Kopernik
ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 20
00-390 Warszawa
POLSKA
lub

Forma elektroniczna podpisana kwalifikowanym podpisem elektronicznym:
piknik@kopernik.org.pl

UWAGA – niedostarczenie w/w deklaracji uczestnictwa w formie papierowej, a w przypadku formy elektronicznej nieopatrzenie Deklaracji uczestnictwa kwalifikowanym podpisem elektronicznym skutkuje odrzuceniem zgłoszenia ze względów formalnych.

Wzór deklaracji będzie dostępny na przełomie stycznia i grudnia na stronie: <https://pikniknaukowy.pl/dla-wystawcow>.

W tym roku koordynatorzy/-ki oraz opiekunowie/-ki nie muszą wypełniać dodatkowych dokumentów ze zgodą na przetwarzanie danych osobowych. Zgoda ta jest wyrażana za pośrednictwem formularza zgłoszeniowego na etapie podania adresu mailowego.

W razie zmiany do dnia Pikniku osoby Koordynatora/ki Głównego/ej lub koordynatora/ki Wystawcy, Wystawca zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie Organizatora na adres piknik@kopernik.org.pl.

Ubezpieczenie OC

Wystawca jest zobowiązany do posiadania aktualnej polisy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z zastrzeżeniem że w przypadku gdy przepisy prawa albo inne wiążące regulacje nie pozwalają na wypełnienie tego obowiązku to wymóg posiadania polisy nie ma zastosowania).

Organizator nie zapewnia ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej dla Wystawców. Ponadto Wystawcy przez zgłoszenie swojego udziału w Pikniku Naukowym i podpisanie Deklaracji uczestnictwa oświadczają, iż sami ponoszą odpowiedzialność wobec Organizatora, jak i osób trzecich uczestniczących w Pikniku Naukowym, za wszelkie szkody i zdarzenia powstałe podczas Pikniku Naukowego wywołane działaniami lub zaniechaniami Wystawcy lub osób trzecich, którymi Wystawca się posługiwał przy przeprowadzaniu Pokazów na Stanowiskach lub terenie, gdzie Piknik Naukowy będzie organizowany.

Zakres ochrony ubezpieczeniowej ubezpieczenia objąć powinien odpowiedzialność cywilną Wystawcy z tytułu czynów niedozwolonych (odpowiedzialność deliktową) oraz odpowiedzialność cywilną za szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność kontraktowa), z rozszerzeniem na:

- a) szkody powstałe wskutek rażącego niedbalstwa;
- b) szkody związane z użyciem materiałów wybuchowych, środków chemicznych lub fajerwerków, w przypadku występowania ryzyka;
- c) szkody wyrządzone przez produkt wprowadzony do obrotu, w przypadku występowania ryzyka;
- d) szkody wyrządzone przez podwykonawców, w przypadku korzystania przez Wystawcę z usług podwykonawców lub dalszych wykonawców;
- e) szkody wyrządzone w mieniu przekazanym i poddanym obróbce, czyszczeniu, naprawie lub innym podobnym czynnościom, powstałe w trakcie Pikniku Naukowego, jak i po ich zakończeniu, gdy przyczyna szkody tkwi w wykonanych pracach, o ile takie ryzyko występuje;

- f) szkody wyrządzone w mieniu powierzonym lub będącym w pieczy, pod nadzorem lub kontrolą (OC przechowawcy), o ile takie ryzyko występuje;
- g) szkody poniesione przez pracowników Wystawcy (OC pracodawcy);
- h) wartość franszyzy redukcyjnej lub udziału własnego na maksymalnym poziomie 1 000 zł.

Ubezpieczenie powinno zapewniać ochronę z tytułu szkód, do których doszło w trakcie Pikniku Naukowego, jak i w okresie poprzedzającym i kończącym Piknik Naukowy, w związku z organizacją Stanowiska.

Nie dopuszcza się stosowania fransyz lub udziałów własnych w stosunku do szkód osobowych.

Na uzasadniony wniosek Wystawcy Organizator może zaakceptować polisę ubezpieczeniową lub inny dokument ubezpieczenia, którego zakres odbiega od wskazanego powyżej.

Minimalna kwota ubezpieczenia OC to:

2.000.000 zł – dla Wystawców, którzy wykorzystują w pokazach materiały niebezpieczne w rozumieniu ustawy z 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1816 t.j.),

250.000 zł - dla pozostałych Wystawców.

Ochrona dotyczy tylko działań określonych w Formularzu zgłoszeniowym.

Numer posiadanej polisy ubezpieczeniowej wraz z nazwą ubezpieczyciela oraz datą ważności należy wprowadzić do Formularza zgłoszeniowego do dnia 5 kwietnia 2024r..

Nieprzesłanie szczegółów polisy w terminie wskazanym powoduje brak możliwości uczestniczenia w Pikniku.

Dzień Pikniku – wskazówki

Poniżej przekazujemy kilka cennych wskazówek, które mogą okazać się pomocne w planowaniu dnia Pikniku.

- **Praca zmianowa.** Praca w namiocie piknikowym jest męcząca. Nikt nie jest w stanie rozmawiać z publicznością bez przerwy przez 9 godzin. W namiocie powinno więc być kilka osób, najlepiej jeżeli podzielą się Państwo na zmiany (wg naszego doświadczenia maksymalnie po 5 godzin). Jeżeli planujecie Państwo całkowitą zmianę programu w ciągu dnia, pamiętajcie o odpowiednim oznaczeniu stanowiska (z informacją dla publiczności o czasie ponownego rozpoczęcia aktywności).
Zadbajcie Państwo też o czas na przerwę, na coś do zjedzenia i picia. Pamiętajcie, że namiot pozostawiony bez obsługi robi złe wrażenie, więc przerwy zaplanujcie również w systemie zmianowym.

- **Interakcja.** Piknik nie jest miejscem wykładów, ale interakcji między ludźmi. Bądźcie Państwo otwarci, „zejdźcie z katedry”. Słuchajcie osób odwiedzających stanowisko. Możecie też się czegoś od nich dowiedzieć! Choćby to jak postrzegana jest Państwa praca. Chcemy, by odwiedzająca nas publiczność na długo zapamiętała Piknik Naukowy. Nie ma na to lepszego sposobu niż zaangażowanie jej w Państwa aktywności i bycie źródłem pozytywnego przeżycia. Niech czas spędzony na Pikniku na długo pozostanie w pamięci osób odwiedzających.
- **Kontakt z osobami uczestniczącymi w Pikniku.** Osoba odwiedzająca Piknik często ogląda stanowiska jak wystawy w sklepie (zwłaszcza dorośli), boi się zapytać, o co właściwie chodzi. Pomóżcie jej. Sami nawiązujcie kontakt ze zwiedzającymi.
- **Poznajcie innych.** W miarę możliwości wybierzcie się Państwo na przechadzkę po Pikniku i sprawdźcie, co oraz jak prezentują inni. Szukajcie inspiracji i rozmawiajcie z ludźmi, to okazja jedyna w swoim rodzaju!
- **Bądźcie wiarygodni.** Opowiedzcie Państwo o swojej pasji. Pamiętajcie, że nikt nie uzna prezentowanych treści za ciekawe, jeśli sami nie jesteście o tym przekonani. Prezentując swoją pracę, pokazujcie emocje z nią związane. W ten sposób budujecie osobistą relację ze zwiedzającymi, pokazujecie im przystępną stronę swojego zawodu i badań naukowych.
- **Mówcie przystępnie.** Pamiętajcie, by zaprezentować swoje badania w sposób zrozumiały dla laika. Pamiętajcie też, że dorosły laik to nie dziecko, nie trywializujcie przekazu, nie używajcie dzieciennego języka.
- **Bądźcie prawdziwi.** Państwa codzienna praca badawcza jest owiana aurą tajemniczości dla większości osób odwiedzających Piknik. Zamiast przygotowywać sztapowe doświadczenia, raczej przynieście urządzenie, z którego korzystacie na co dzień i o nim opowiedzcie, pokażcie materiały i metody poszukiwania odpowiedzi na pytania badawcze.
- **Zaplanowanie przestrzeni na stanowisku** – zdajemy sobie sprawę, że chcecie pokazać wszystko, jak największej liczbie osób. Niemniej przy planowaniu aktywności dobrze przemyśleć przestrzeń, w której będziecie pracować. Jeśli macie miejsce obok/ przed namiotem to róbcie tam rzeczy, które sprawią, że odwiedzający będzie chciał zobaczyć więcej w namiocie. Samą przestrzeń na stanowisku zorganizujcie tak, by zachęcała do wejścia do środka (rzędy stołów wzdłuż wejścia działają dokładnie odwrotnie), by było miejsce na oglądanie tego, co chcecie pokazać (20 eksperymentów nie zmieści się na jednym stole), byście byli widoczni w tłumie osób, które Was odwiedzają (może warto pomyśleć nad „firmowymi” koszulkami”), a na koniec (a może początek) warto zadać

sobie pytanie: co mnie/ nas by zachęciło, że do nas przyjść i zobaczyć, co mamy do opowiedzenia.

Pamiętajcie, że Wasza rola – prowadzącej/-go prezentację, pokaz, doświadczenie - jest kluczowa. Niezależnie od typu aktywności, jaką zaproponujecie, ogromną wartością jest Państwa chęć interakcji z osobami odwiedzającymi Piknik, Państwa pasja naukowa, o której chcecie mówić, oraz entuzjazm w dzieleniu się wiedzą.

